



**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

Denunciationis Form X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

Denunciationis Excommunicationis.

F O R M U L A X.

HIC auctoritate Ordinaria declaratur, & denunciatur excommunicatus excommunicatione majori nobis reservata N. Judex laicus, ex eo, quia per nos honorificè requisitus, & postea judicialiter monitus ad præstandum auxilium sui brachii sæcularis pro executione nostræ sententiæ juridice latæ contra N. pro illud contra juris statuta, cum maximo justitiæ, & publici boni detrimento, præstare renuit, & recusavit. Ut igitur tanquam contumax, & inobediens Ecclesiæ in re gravi, ab omnibus vitetur, præsentibus publicari justimus; & ita excommunicatus permaneat, donec parendo condignam dederit satisfactionem, & a nobis meruerit absolvi. Datum &c.

N. Vic. Gen.

Loco ✠ Sigilli.

N. Actuarius.

V E L

CON auctorità ordinaria si dichiara, e denuncia scomunicato di scomunica maggiore a noi riservata N. Giudice laico, perche essendo stato a nostro nome con il dovuto rispetto richiesto, e di poi anche giudizialmente interpellato, a concedere l'ajuto del suo braccio secolare per l'essecuzione della sentenza giuridicamente promulgata da noi contro N. per hà contro la disposizione, e dritto legale, con gran danno e disprezzo della giustizia, e del publico bene, negato di concederlo: ed accioche come contumace e disubbidiente alla Chiesa in cosa grave sia da tutti fuggito, e vitato, si sono publicati i presenti Cedoloni; e stia scomunicato, fin tanto che averà ubbidito, e dato alla Chiesa la condegna sodisfazione, & ottenuta da noi l'assoluzione. Dato &c.

N. Vic. Gen.

Loco ✠ Sigilli.

N. Attuario.

ADNOTATIONES.

VISAREQUISITIONE. Qua forma fit facienda brachii sæcularis imploratio, jam ostendi p. 2. tit. 15. for. 9. ubi n. 8. monui, quod Judex laicus est prius requirendus benignè, & postea per Censuras cogendus, si denegerit auxilium, ut præter auctoritatem Romaguer. ad Synod.

Gerund. lib. 5. tit. 10. cap. 9. n. 23. quam ibi allegavi, docet etiam Graff. de effect. cleric. effect. 1. n. 1018.

Visis monitionibus. Dicitur hoc in plurali, quia secundum litteram nostri textus admonitio debet esse trina, hæc enim vocatur legitima, gloss. in cap. contingit il 2. vers. tertio de sent. excomm. idest. Prima, ad præstandum infra .. dies auxi-

auxilium brachii secularis pro executione sententiae contra N. sub pena excommunicationis. Secunda ad dicendum, & allegandum infra... dies, causam quare non debeat excommunicari. Tertia ad comparandum infra... dies, & videndum, & audiendum se excommunicari, & successive excommunicatum declarari, & pro excommunicato publice denunciari, Cedulae decerni, & affigi per loca solita, &c. ut docent Canonistae quos refert, & sequitur Bellet. *disq. cleric. de favor. can. §. 4. n. 22.*

3 Verum si monitiones non fierent distinctae, sed unica, quae tres complectatur, sufficit pro validitate, juxta aliam litteram *cap. constitutionem §. Statuimus de sent. excom. in 6.* nam una monitio cum intervallo aliquorum, saltem duorum dierum, habet vim trinae monitionis, hoc est si dicitur -- Manetur N. in termino peremptorio sex dierum, quorum primi duo sibi assignantur ad dandam, & praestandum brachium saeculare pro executione sententiae per nos latae contra N. sub pena excommunicationis, alii duo ad dicendum, & allegandam causam quare non debeat excommunicari, alii vero duo ad comparandum, & videndum, & audiendum se excommunicari, & successive pro excommunicato publice denunciari, Cedulae decerni, & affigi per loca solita, &c. haec enim monitio taliter concepta aequivaleret tribus, ut docent DD. *in d. c. constitutionem de sent. excom. in 6. Graff. consil. lib. 5. p. 1. conf. 4. num. 7. 8. & seqq. de sent. excom.*

4 Temporis vero intervallum istius Canonicae monitionis est iudici arbitrium, ita ut augeri, & minui possit, pro rerum, & facti qualitate, Ricc. *prax. rec. for. Eccles. par. 3. res. 132. num. 3.* Bellet. *disq. cler. loco supra cit. n. 23. & 43. in fin. Sperell. decis. 48. n. 58. & 59.* At cautus, & circumspectus in hoc debet esse iudex: nam si juxta facti, & delicti speciem, tempus praefixum, & praesertim in excommunicatione ab homine ferenda, esset nimis breve, & incongruum pro defensione citati, monitio esset nulla, tanquam nimis eum arctans, ut in causa civili minoris relevantiae dixit Rot. cor. Merlin. *dec. 430. n. 12. & 13.*

Quod cum excusare possit. Per hujus
Monacelli Form. Pars III.

clausulae expressionem datur intelligi, 6 quod iudex laicus potest aliquando iuste denegare suum auxilium, v. gr. si iudex Ecclesiasticus requirens, fidem non faceret de processu: vel si in crimine saeculari, vel mixti fori de quo ipse iudex laicus potuisset cognoscere (nam in caeteris merè Ecclesiasticis est merus executor) sententiam protulisset, sive mandatum relaxasset juris ordine non servato, sed extrajudicialiter, & de facto processisset: vel illud quod iudex Ecclesiasticus vult exequi, esset evidenter iniquum, & injustum, vel evidenter nullum dixi *evidenter*, nam si iniustitia, aut nullitas esset latens, & occulta, & de ea non constaret, iudex laicus in dubio debet exequi, & obedire, ut haec declarando bene advertit Graff. *de effect. Cleric. effect. 1. à n. 1025. cum pluribus seqq.* Pirhing. *in jus can. tom. 1. tit. 31. n. 48.* cum aliis auctoritatibus allegatis *d. par. 2. tit. 15. ad form. 9. num. 4.*

Esse excommunicandum. Licet Gloss. hic in fine dicat, quod iudex laicus ter monitus denegans auxilium, incurrat excommunicationem ipso iure: nihilominus ut advertit Gratian. *in cap. antecedente §. praeterea* (& est communis opinio) censura hujus canonis non est latae, sed ferendae sententiae. Quod autem possit, & debeat iudex laicus censuris compelli ad praestandum auxilium, sive brachium iudici Ecclesiastico illud iure requirenti, si praestare renuat, est certum, in iure, & probant DD. *a me citati d. par. 2. tit. 15. ad form. 9. num. 7.* Barbol. *in c. statuimus numer. 8. de maledic.* & alii in magno numero cumulati à Romaguer. *in Gloss. ad Synod. Gerund. lib. 5. tit. 10. c. 9. num. 23.*

Et tam pro causis merè Ecclesiasticis, 8 quam mixti fori, cum enim Episcopus in omnibus delictis, in quibus secundum juris dispositionem potest inquirere, & punire, debeat, si opus fuerit, implorare (ut delinquentium contumacia reprimatur) huiusmodi saeculare auxilium, ut habetur expressum in *cap. 1. de offic. ordin.* & tradit Gloss. *in c. plerisque verb. brach. secul. tit. eod. & in cap. quoniam*, sequitur, quod indistinctè possit ad illud

præstandum compellere, *Glof. in d. c. 1. verb. præjudicandum, & in cap. statumus verb. contra eum de maledic. Dian. part. 1. tract. 2. resol. 108.* scilicet censura excommunicationis, vel etiam interdicti, cum ejus arbitrio puniendus sit iudex laicus, *Mench. de arbitrar. lib. 2. cas. 452. num. 3.* licet praxis admittat, ut iudex laicus inobediens excommunicatione plectatur donec paruerit, *Ricc. prax. rer. for. Eccles. p. 1. post resol. 298. notabilia in mater. implorat. brachii n. 2. nisi ageretur de imploratione brachii secularis ad tuendam clausuram monialium: quia in ea si iudex five magistratus laicus, auxilium non impenderet, esset ipso facto excommunicatus vigore Concilii Trid. sess. 2. c. 5. de regul.*

10 Quid si iudex laicus non habeat familiam armatam, nec alio modo valeat auxilium imploratum præstare? an tali casu vel aliàs si brachium sæculare implorare nollet, possit Episcopus pro executione suorum mandatorum, uti opera Clericorum? & dicas, quod non; quia honestas ipsa Clericalis non patitur, quod Clerici exercent officium Satellitum, quod est infame, *Sperell. decis. 77. num. 2.* Si enim Episcopus mitteret Clericos armatos ad capiendum reos, vel pignora, esset res pessimi exempli, pluries à Sacr. Congr.

damnata, ut testantur *Nicol. lucuby. can. lib. 5. tit. 39. post n. 109. ver. At Episcopus Pignatell. consult. 66. n. 21. tom. 3. Pellegr. prax. Vicar. crim. par. 4. sect. 8. n. 63.* Unde Præsules ab hujusmodi commissione omnino abstinere debent: quamquam in civilibus intimatio alicujus mandati, possit à suo Superiore etiam Clericis committi, *Rot. cor. Burret. decis. 176. n. 2.* imò per modum defensionis liceat Episcopo uti etiam gladio temporali, *Glofs. fin. & DD. in c. dilecto de sent. excom. in 6.*

De excommunicatione contenta in cap. diffiniuit. 17. quest. 4.

Frequenter de hac excommunicatione in foro Ecclesiastico contingit dubitari, & disceptari: quia frequenter confugientes ad loca Sacra, & immunia, temerè à iudicibus laicis, eorumque exequutoribus absque Episcopi licentia, vi extrahuntur, Propterea constito de violenta à loco immuni extractione, Episcopus nulla interposita mora, præmissa monitione contra iudicem mandantem vel approbantem, & extrahentes, ad restituendum extractum loco immuni, si parere detrectent, procedat ad declaratoriam modo sequenti.

Sententiæ Declaratoriæ.

F O R M U L A IX.

Visa relatione Promotoris nostri fiscali de, & super violenta extractione N. Confugæ laici ab Ecclesia N. loci N. per satellites Curie N. facta die
Visa informatione capta, & monitione executâ contra N. Iudicem mandantem (vel approbantem) & Promotorem ejus fiscalem, & exequutores, ad restituendum d. Ecclesia extractum, & attentâ eorum contumacia in parendo, dicimus & declaramus d. N. Iudicem, promotorem ejus fiscalem, & extrahentes, de quibus in Processu, damnabiliter incidisse in excommunicationem majorem contentam tam in c. diffiniuit. 17. qu. 3. quàm in Constitut. 7. Greg. XIV. cum aliàs, & esse nominatim publicè denunciandos; ideoque Cedulones decernimus affigi, ac publicari volumus, & mandamus omni, &c

N. Episcopus N.

N. Actuarius.

S U M-